

УДК 351.863

Лук'яненко Н.Е.¹, Петрик К.В.²

¹старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»

²студ. гр. БАД-530 НУ «Запорізька політехніка»

ФОРМУВАННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Продовольча безпека є невід'ємною складовою державної аграрної політики. Забезпечення продовольчої безпеки відповідно до вимог Конституції України та інших актів чинного законодавства покладається на державу. Економіка нашої держави, зокрема аграрний сектор економіки, протягом восьми останніх років зазнає значних утрат у зв'язку з тривалою агресією Росії, а від 24 лютого 2022 р. набула форми тотальної повномасштабної війни, що стало причиною введення в Україні правового режиму воєнного стану.

В Україні на базі Держпродспоживслужби була створена Національна платформа продовольчої безпеки, яка об'єднує зусилля виробників аграрної продукції, торговельних мереж, військових адміністрацій та міжнародних організацій для розбудови вітчизняної економіки.

Україна протягом багатьох років входила до п'ятірки провідних світових експортерів зернових і зернобобових. Важливість ролі України особливо виявилася під час пандемії COVID – 19, коли було зруйновано глобальні ланцюги постачання товарів. За результатами 2020/2021 маркетингового року експорт зернових і зернобобових та продуктів їх переробки склав 44,9 млн т. Зокрема, експортовано 16,6 млн т пшениці, 4,2 млн. т. ячменю, 18,4 тис. т жита, 23,1 млн т кукурудзи, а також 126,9 тис. т. борошна. Україна сприяла продовольчій безпеці країн-партнерів на Близькому Сході, в Європі, Південно-Східній Азії та Північній Африці.

Воєнні дії на території України створюють загрози у формуванні продовольчої безпеки не лише для населення нашої держави, але й інших держав, зокрема країн Азії та Африки, які є імпортозалежними від поставок української аграрної продукції. На сьогодні третина

українських сільськогосподарських земель є непридатними для посіву через бойові дії. Негативно впливає на ведення сільського господарства значне подорожчання пального та проблеми логістичного забезпечення.

В умовах триваючої повномасштабної агресії актуальності набуває розроблення комплексної державної програми забезпечення продовольчої безпеки, яка вміщує як заходи негайного реагування на продовольчому ринку, так і заходи, спрямовані на подолання наслідків бойових дій, відновлення промислової, соціальної інфраструктури, відновлення зруйнованих територій та екологічного стану довкілля й запровадження системного підходу такого відновлення з впровадженням відповідних заходів.

На законодавчому рівні варто визначити пріоритетні напрями, які стануть підґрунтям для забезпечення продовольчої безпеки в умовах воєнного стану та у післявоєнний період:

- розвиток та підтримка адаптивних (гнучких), сталих і децентралізованих агропродовольчих систем; – локалізація продовольчих систем;
- державна підтримка відновлення та розвитку сільських територій;
- державна підтримка малих та середніх виробників сільськогосподарської продукції;
- застосування екологічних практик у сільському господарстві;
- системне стимулювання дрібних агровиробників та розвиток прозорого ринку землі.

Отже, на сьогодні проблема формування та забезпечення продовольчої безпеки є надзвичайно актуальною не лише в Україні але й у світі. Для формування продовольчої безпеки необхідно застосувати та впроваджувати відповідні механізми та інструменти щодо регулювання та забезпечення відповідними ресурсами та технологіями, застосування ефективної взаємодії інститутів влади та суспільства у сфері продовольства, здійснювати моніторинг внутрішніх та зовнішніх загроз та вирішувати конкретні завдання, поліпшувати становище виробників сільськогосподарської продукції, стимулювати їх, враховувати існуючий рівень продовольчої безпеки в державах, особливості державної національної політики.

Відповідальний на факультеті _____
(підпис)

Декан факультету _____
КОРОЛЬКОВ
(підпис)

Ніна ПАВЛІШИНА
(Ім'я ПРИЗВИЩЕ)

Владислав
(Ім'я ПРИЗВИЩЕ)